

כך חגגו החיילים האיראניים את כיבוש נמל הנפט העיראקי פאו. ברקע בוטרים מיחמני הנפט. אורי אבנרי מסביר כיצד משפיעים מאורעות אלה על ישראל — ואילו סכנות וסיכויים כרוכים במילחמת איראן-עיראק כלפי ביטחון המדינה

ההחזית המזרחית

עליידי השאה, בעיקבות הסכם כפוי. כמותה ההודמנות ניתן גם להנחית מכה ניצחת על המישטר השיעי הקנאי באיראן, ובכך למנוע מהפכה דומה בעיראק, שבה יש רוב שיעי ושלטון סוני. בישראל האמינו או שהחשבון הזה נכון. לעיניהם של אנשי ביטחון ישראליים הצטייר חיזיון מבהיל: הצבא העיראקי ינחל ניצחון מזהיר במזרח, ואחר כך יפנה מערבה, יתאחד עם הצבאות של סוריה וירדן ויאיים על ישראל.

כך ניצח הפוינט של ההחזית המזרחית.

כדי לקדם את פני הרעה עסקה ישראל — כפי שכתבו העיתונאים הזרים בהרחבה — באספקת נשק לאיראן. על פי החלטת הממשלה, ובידיעתם המלאה של האמריקאים, סיפקה ישראל לאיראן (לפי אותן ידיעות) חלפים למטוסייה, ציוד ונשק מסוגים שונים. המטרה: לחזק את איראן מול עיראק, לאפשר לה להחזיק מעמד. וגם, ברור אגב, להרוויח קצת כסף.

מז השורש הזה צמחו כמות וכמה גידולים, רישמום ולארישמום, וגם גידולירפרא כמו פרשת תתיאלוק אברהם ברעם.

ביצח בוץ ודם

ה מציאות הפריכה את החשש הזה. לתמונה נכנס גורם שלא נחזה מראש — לא כנגדאר וגם לא בירושלים. איראן החזיקה מעמד. המילחמה עוררה את הרגשות העמוקים ביותר של העם האיראני, וטיפחה קנאות מילחמתית שאינה יודעת גבולות.

מול מכונת-המילחמה העיראקית התייצבו גלים-גלים של קנאים שיעים, שעלו על הטנקים והתותחים. המישמרות

כפי שאמר זאת הפרימיטיב הגדול, רפאל איתן, בהערה אפיונית: "שיהרגו אהר את השני? כמה שיותר?"

בישראל אין גוף ממלכתי בכיר העוסק בחיזוי מצבים עתידיים, ובהכנת תוכניות-מגירה לכל צרה שלא תבוא. מעולם לא נערך בממשלה, או בקאבינט, או בוועדת-החוקי-הביטחון, או במליאת הכנסת דיון רציני על התוצאות האפשריות של המילחמה ממזרח להדקל.

אין זה מעניין את הפוליטיקאים, השקועים בענייני יום-יום, לשרים יש עניינים דחופים יותר.

אך ביום מן הימים עלולה ישראל להתעורר לפתע, ולהזיבה כי מילחמת איראן-עיראק משפיעה עליה מאד-מאד.

הכחד הראשון

מילחמת איראן-עיראק היא נוראה, נשפכו בה נהרות של דם ורמעות, ניספו בה רכבות בלתי-ספורות, היא כבר נמשכת יותר ממילחמת-העולם הראשונה.

כשאן ההלה, יבמה מדינאים ישראליים נתנו את דעתם עליה, היה קיום אצלם השיש אהר בלבד: ישמא ינצחו העיראקים.

את המילחמה יום סדאם חוסיין, הדיקטטור העיראקי, כדרכם של רודנים צבאיים, הוא רצה לנצל הודמנות, היה לו חשבון פשוט, הגיוני, ומוטעה לחלוטין: הצבא האיראני נהרס בעיקבות המהפכה של חומייני, מיטב הקצינים הוצארלהורג, חיל-האוויר האיראני סבל במיוחד, אפשר לפתוח במילחמה קצרה ומוחצת, להוציא מידי איראן את החבלים העיראקים שסופחו בשעתו

חכל על המאמין, חבל על הכסף.

המלך חוסיין איננו מעוניין.

שימעון פרס הציע, חוסני מונארכ ערך ביקור-פתע, ריצוד כרפי המיסכן רץ אנה ואנה, אוסמה אליבו נסע לעמאן להתייעצות חשובה, היתה פיסגה, היו הודעות בכתב ובעל-פה ובמפורש ובמשתמע.

שום דבר לא עזר. חוסיין המלך איננו מעוניין.

רוטציה-שמוטציה, מועדון ההודמנות האחרונה של פרס, אש"ף פה, אש"ף שם, המלך איננו מעוניין.

אין ה העמדת פנים. המלך אינו מושחק מיישחקים. אלמלא היו הישראלים והאמריקאים שקועים כליכך בתוך עצמם, ואילו טרחה מדי פעם להתעניין כמה שמתרחש סביבם, הם לא היו מופתעים מכך, הם יכלו לחסוד לעצמם את כל המאמץ והכסף והבנוי.

המלך חוסיין איננו מעוניין כמה שקורה בגבולו המערבי, שום דבר אינו בוטר שם.

הוא יבול להגיד לעצמו: במערב אין כל חרש.

ואילו במזרח עלולה הארץ בלהבות.

המלך אינו מעוניין במיטחקיו של שימעון פרס, מפני שהוא מעוניין במילחמת איראן-עיראק.

ואם סתם מעוניין, ההרדה מזהרה שינה מעיניו בלוות.

שיהרגו כולם

בישראל אין מילחמת איראן-עיראק מעוררת התענינות מיוחדת.

הגישה המצויה היא אדישות, מה זה נוגע לנו?